

„Een jong meisje als jij!” — Met een snijdend lachen herhaalde Lizzie de woorden. — 't Was een lachen dat als een schreeuw van niet meer in te houden smart uit haar borst drong. — „Mijn God, Mathilde, zeg toch die wreedheid niet langer!” riep ze. En de wanhoop van misdeelde, die ze met zich omdroeg altijd achter 't masker van haar zorgeloos opgewekt gezichtje van vrouw die niet zeggen kán haar lijden, wrong zich uit haar keel, hartstochtelijk, wild, zoodat Mathilde, stom door 't plotseling licht van openbaring, er zwijgend nevenzat. — „O God, o God,” klaagde ze zich uit, nerveus de handen wringend, „het is zoo wreed, — zoo wreed! — Een jong meisje! Dat ben ik nu al zes, zeven, acht, negen jaar lang! Want ik begon met „uitgaan” op mijn achttiende, en nu ben ik zeven en twintig. — Dansen, — en muziek maken voor menschen die er niet eens naar luisteren, — en banaliteiten zeggen op dinetjes, — dat is mijn leven dag in dag uit! — En de menschen denken dat ik het heel, heel prettig vind, omdat ik niet, zooals de meeste jonge meisjes, den eersten den besten man die me wel nemen wou dankbaar heb getrouwd. Dat is een afdoend bewijs hoe gelukkig en tevreden ik ben met mijn leven niet-waar? Ik heb kúnnen trouwen, — en ik deed het niet. — Maar voel je het dan niet, jij, die zelve zoo nameloos gelukkig bent geweest, voel jij het dan óók niet? — Ik kan niet trouwen, alleen maar om „getrouwd” te wezen. Ik moet iemand liefhebben, — heel, — heel, liefhebben. — En die is er niet —.”

Ze was opgestaan, stond dicht vóór Mathilde. In haar verontwaardiging om dat wreede egoïsme waarmede die bevoorrechte haar eens verweten had: „Wat weet jij van mijn leed, jij die nooit hebt liefgehad,” klaagde ze nu haar opgekropte bitterheid uit, in eens: — „O je hebt me gezegd vroeger dat ik niet kon beoordeelen je verlies,” zei ze. „Ik was immers een onwetende, ik had nooit liefgehad. Maar dat is het immers juist waarom ik meer te beklagen ben dan jij! Ik heb nooit liefgehad. — Ik weet het, ik voel het: liefhebben is het eenige vrouwengeluk. Ik smacht er naar; — en ik ken het niet. — Maar jij; — jij hebt bezeten het hoogste. Jij hebt geleefd; je hebt genoten een onzegbaar geluk. — Het is je weer afgenomen. Maar dat is menschenlot: het weer verliezen moeten. En nu heb je toch de herinnering, — en je hebt nog meer, — je hebt zijn kind. O Mathilde, — Mathilde — in je smart en je verlies ben je tòch zoo te benijden, ben je zoo heel, heel rijk! Maar ik; ik — „het gelukkige, zorgeloze jonge meisje,” — ik leef niet. — ik veeteer alleen. — Ik draag in me om het groote ongestilde verlangen naar liefde en huwelijks-geluk dat we allemaal in ons omdragen als we echte vrouwen zijn. — Maar ik vind hem niet, dien ik lief hebben kán. En ik zie vooruit mijn verloren gegaan leven. — Als ik nòg wat ouder ben zal ik niet meer kúnnen „uitgaan,” zal ik een juffrouw worden van „twijfelachtigen leeftijd”, die bezigheid zoekt in maatschappelijk werk, in 't „serieuse” gedoe van ons còterietje. Of misschien word ik dan geëmancipeerd en dweep met vrouwenrechten en vrouwenplichten. — En nòg later, als ik daartoe óók te oud ben, dan zal ik me van alles terug-trekken, of vrijwillig, of nood-gedrongen, omdat een jonger geslacht mij op zij duwt. — Weet je wat ik dan zijn zal? Een eenzame oude-vrijster, van